

ΜΑΘΗΜΑ 50

Η ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΛΗΣΤΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Όταν ο Σέρβιος Σουλπίκιος Γάλβας και ο Αυρήλιος Κόττας, οι ύπατοι φιλονικούσαν στη Σύγκλητο ποιος από τους δύο θα στελνόταν στην Ισπανία εναντίον του Βιρίαθου, υπήρχε μεγάλη διαφωνία ανάμεσα στους Συγκλητικούς, καθώς άλλοι υποστήριζαν τον Γάλβα και άλλοι τον Κόττα (ή καθώς άλλοι μιλούσαν υπέρ του Γάλβα και άλλοι υπέρ του Κόττα)· μόνος ο Πόπλιος Σκιπίωνας ο Αιμιλιανός διαφώνησε με ολόκληρη τη Σύγκλητο: «Κρίνω», είπε, «πως δεν πρέπει να σταλεί κανένας από τους δύο, γιατί ο ένας δεν έχει τίποτα, (ενώ) για τον άλλο τίποτα δεν είναι αρκετό». Ο Σκιπίωνας ο Αιμιλιανός, δηλαδή, θεωρούσε το ίδιο κακούς συμβούλους της εξουσίας και τη φτώχεια και την απληστία. Αφού διατύπωσε την πρότασή του αυτή με σοβαρότητα και χωρίς καμία κακοβουλία ο Σκιπίωνας πέτυχε ώστε να μην σταλεί στην επαρχία ούτε ο ένας ούτε ο άλλος (ή κανένας από τους δύο).

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ			ΕΠΙΘΕΤΑ	
Α΄ ΚΛΙΣΗ		Β΄ ΚΛΙΣΗ	Β΄ ΚΛΙΣΗ	
magistra -ae	Θ	Servius -ii/ -i	A	magnus – a – um
avaritia -ae	Θ	Sulpicius -ii/ -i	A	solus –a –um (αντων. επιθ.)
sententia -ae	Θ	Aurelius, -ii/i	A	totus –a -um (αντων. επιθ.)
provincia –ae	Θ	Viriathus, -i	A	malus –a –um
Galba -ae	A	Aemilianus -i	A	
Cotta -ae	A	imperium –ii/ -i	O	
Hispania -ae	Θ	Γ΄ ΚΛΙΣΗ		
inopia –ae	Θ	consul –is	A	
malevolentia –ae	Θ	dissensio –onis	Θ	
Δ΄ ΚΛΙΣΗ		pater, patris	A	
senatus –us	A	Scipio –onis	A	

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ	ΕΙΔΟΣ
Uter, utra, utrum	Ερωτηματ. ή αντων. επίθετο
Alius, alia, aliud	Αόριστη ή αντων. επίθετο
Solus –a -um	Αντωνυμικό επίθετο
Totus –a –um	Αντωνυμικό επίθετο
Neuter, neutral, neutrum	Αόριστη ή αντωνυμικό επίθετο
Ego	Προσωπική α΄ πρόσωπο
Alter, altera, alterum	Οριστική, αόριστη ή αντων. επίθ.
Nemo, nemo, nihil	Αόριστη ουσιαστική
Qui, quae, quod	Αναφορική
Ullus –a -um	Αόριστη ή αντωνυμικό επίθετο

ΡΗΜΑΤΑ
Iudico, iudicavi, iudicatum, iudicare 1
Placeo, placui/ placitus sum, placitum, placere 2
Habeo, habui, habitum, habere 2
Obtineo, obtinui, obtentum, obtinere 2
Contendo, contendi, contentum, contendere 3
Conscribo, conscripsi, conscriptum, conscribere 3
Dico, dixi, dictum, dicere 3

Mitto, misi, missum, mittere 3
Dissentio, dissensi, dissensum, dissentire 4
Inquam (ελλειπτικό)

Cum Servius Sulpicius Galba et Aurelius Cotta consules in senatu contenderent: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το erat. Εισάγεται με τον ιστορικό - διηγηματικό σύνδεσμο cum που υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια και δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενο θεωρείται υποκειμενικό. Συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (contenderent), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (erat) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

uter adversus Viriathum in Hispaniam mitteretur: δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως αντικείμενο στο p. contenderent. Εισάγεται με το αντωνυμικό επίθετο uter, γιατί δηλώνει μερική άγνοια, και εκφέρεται με υποτακτική, όπως όλες οι πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις, γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης. Συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (mitteretur), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (άμεσα από το contenderent και έμμεσα από το erat της κύριας) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

«quia alter nihil habet»: δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το placet. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο quia και εκφέρεται με οριστική (habet), γιατί εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία. Συγκεκριμένα εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί δηλώνει το σύγχρονο με το ρήμα της κύριας πρότασης (placet).

«alteri nihil est satis»: δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το placet. Συνδέεται με ασύνδετο σχήμα (κόμμα) με την προηγούμενη αιτιολογική και εκφέρεται με οριστική (est), γιατί εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία.

ut neuter in provinciam mitteretur: δευτερεύουσα ουσιαστική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως αντικείμενο στο ρήμα της κύριας obtinuit. Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ut(neuter), γιατί είναι αρνητική, και εκφέρεται με (δυνητική) υποτακτική, γιατί το συμπέρασμα είναι στη λατινική μια υποκειμενική πράξη ή κατάσταση. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (mitteretur), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (obtinuit). Έχουμε ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση).